

Полтавський державний аграрний університет
Факультет обліку та фінансів

**Кафедра фінансів, економічних
досліджень і туризму**

РЕЗУЛЬТАТИ

опитувань здобувачів вищої освіти

освітньо-професійної програми «Туризм»

Полтавського державного аграрного університету

першого (бакалаврського) рівня освіти

щодо задоволеності якістю освітніх послуг

за освітньо-професійною програмою у II семестрі 2025–2026 н. р.

Після завершення II семестру 2025–2026 навчального року було проведено заплановане анкетування здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Туризм» спеціальності 13 Туризм та рекреація (2025 року набору), спеціальності 242 Туризм і рекреація (для 2024 та 2023 років набору) та спеціальності 242 Туризм (для 2022 року набору) щодо оцінювання якості вищої освіти за освітньо-професійною програмою (далі – ОПП).

Регулярні опитування є невід’ємним елементом внутрішньої системи моніторингу якості вищої освіти, який здійснюється з метою всебічного аналізу відповідності освітнього процесу та його результатів очікуванням стейкхолдерів задля подальшого вдосконалення ОПП. Опитування проведене у незмінному з 2023 року форматі – анонімне анкетування з використанням Google Forms.

В опитуванні за результатами II семестру 2025–2026 навчального року взяли участь 23 респонденти – здобувачі вищої освіти денної форми навчання I–IV курсів. Загальна чисельність контингенту здобувачів за ОПП на момент проведення анкетування становила 29 осіб, із яких 28 продовжували навчання,

1 особа перервала навчання у зв'язку з академічною відпусткою. Отже, рівень участі в опитуванні серед здобувачів, які отримували освітні послуги у II семестрі 2025–2026 н. р., становив 82,1 %, що дає підстави вважати отримані результати достатньо репрезентативними для характеристики думки більшості здобувачів ОПП (рис. 1).

23 відповіді

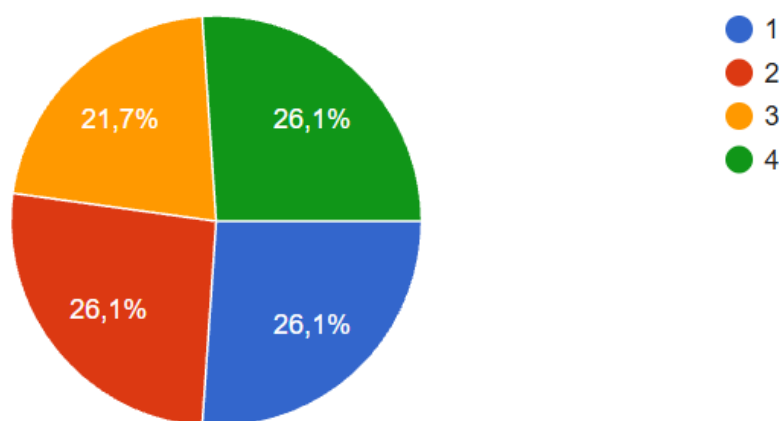

Рис. 1. Розподіл респондентів за курсом навчання, %

Розподіл респондентів за роками навчання є досить рівномірним. Найбільшу активність виявили студенти першого, другого та четвертого курсів, частка кожної з цих груп становить по 26,1 % (по 6 осіб). Частка студентів третього курсу в загальній структурі респондентів складає 21,7 % (5 осіб).

На запитання «Чи ознайомлені Ви зі змістом освітньо-професійної програми (ОПП), зокрема переліком освітніх компонентів (навчальних дисциплін, курсових робіт, практик, атестації) та очікуваними результатами навчання?» усі 100 % респондентів дали відповідь «Так», що є найкращим результатом з початку моніторингу якості вищої освіти за ОПП. Аналізуючи динаміку відповідей порівняно з попередніми періодами, можна констатувати суттєве зростання рівня повної обізнаності, що засвідчує ефективність системної роботи з підвищення обізнаності здобувачів зі змістом ОПП та очікуваними результатами навчання (рис. 2).

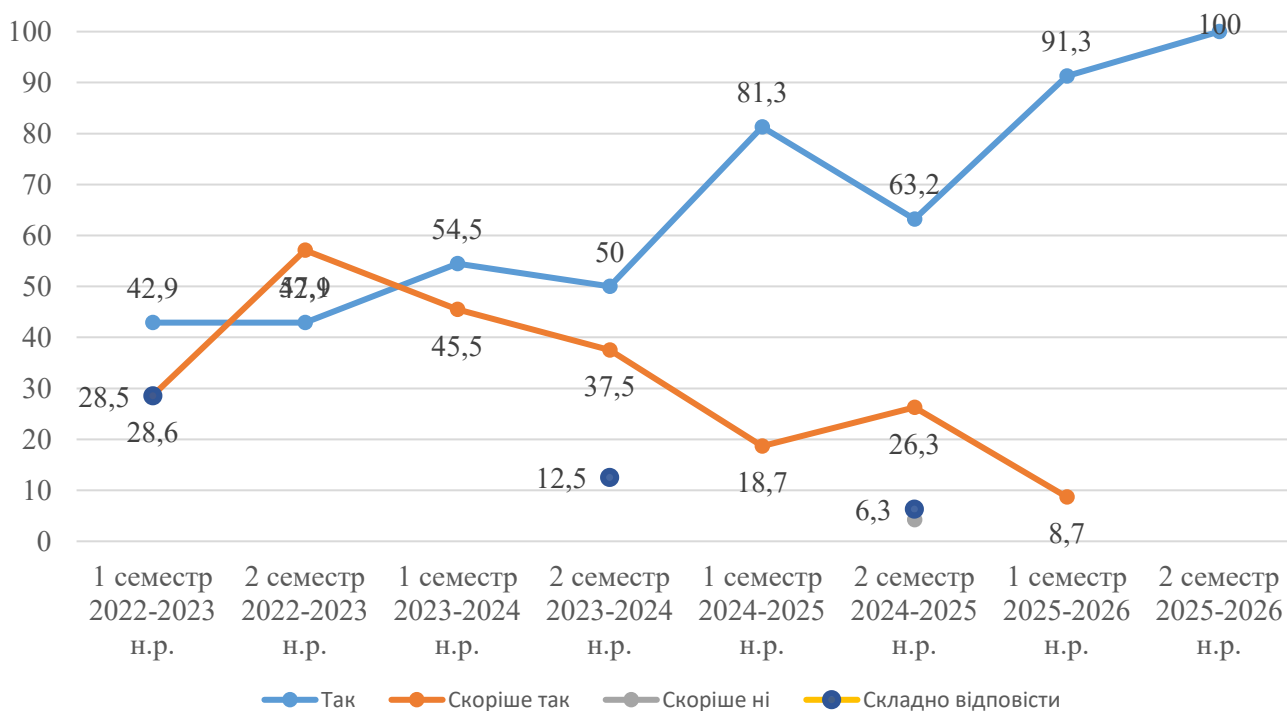

Рис. 2. Динаміка розподілу відповідей щодо ознайомлення зі змістом ОПП «Туризм» та очікуваними результатами навчання, %

Узагальнену оцінку відповідності змісту освітньо-професійної програми (набору обов'язкових освітніх компонентів) власним очікуванням здобувачі вищої освіти традиційно надавали за 5-бальною шкалою, де 1 – не відповідає, а 5 – повністю відповідає. Переважна більшість респондентів максимально високо оцінили зміст навчання: 14 осіб (60,9 %) поставили найвищий бал – «5». Ще 9 здобувачів (39,1 %) оцінили відповідність на «4» бали (рис. 3).

Середнє значення оцінки відповідності змісту ОПП «Туризм» очікуванням здобувачів у поточному дослідженні становить 4,6 бала, що відповідає результатам попереднього року (4,5–4,6 бала) і суттєво перевищує показник 2022–2023 н. р., коли середній бал задоволеності становив 3,7–3,9. Важливою позитивною тенденцією є повна відсутність не лише низьких оцінок (1 та 2 бали), але й помірних 3 бали, які зустрічалися у минулих роках. Такі результати можуть свідчити про позитивне сприйняття здобувачами змін у змісті освітніх компонентів відповідно до сучасних професійних стандартів та врахування пропозицій стейкхолдерів.

3. Наскільки зміст обов'язкових та вибіркових дисциплін, які Ви вивчали у II семестрі 2025-2026 н.р., відповідає Вашим очікуванням щодо отриманих знань і компетентностей:

23 відповіді

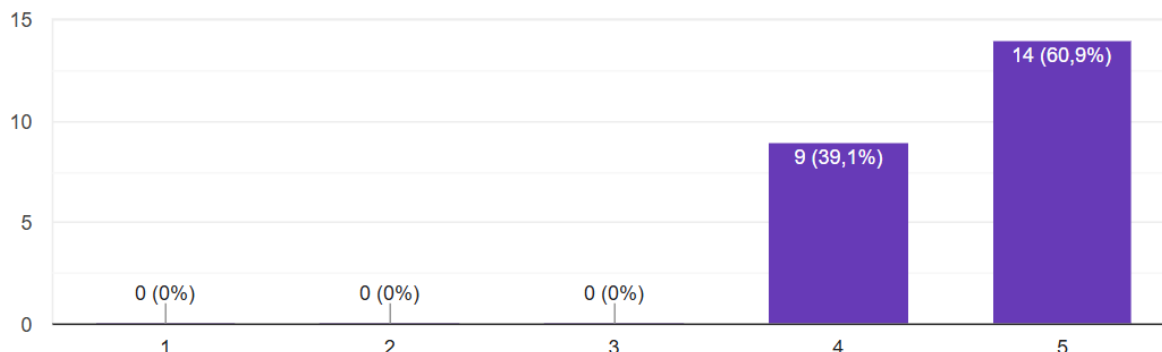

Рис. 3. Розподіл відповідей щодо відповідності змісту ОПП «Туризм» очікуванням здобувачів вищої освіти

Моніторинг рівня задоволеності здобувачів вищої освіти окремими аспектами навчання за ОПП у II семестрі 2025–2026 навчального року демонструє традиційно високі результати (табл. 1).

Таблиця 1

Відповіді (оцінки) респондентів щодо задоволеності окремими аспектами навчання за ОПП, II семестр 2025–2026 н. р.*

Запитання: «Наскільки Ви задоволені...»	Відповіді респондентів (оцінки / % від загальної кількості)					
	5	4	3	2	1	середній бал
навчально-методичними матеріалами (підручники, посібники, методичні рекомендації, матеріали у системі MOODLE тощо)?	16 / 69,6	7 / 30,4	–	–	–	4,7
матеріально-технічним забезпеченням освітнього процесу (програмне забезпечення ОПП, бібліотека, спортивна інфраструктура, укриття, гуртожитки, пункти харчування тощо)?	14 / 60,9	8 / 34,8	1 / 4,3	–	–	4,6
формами і методами навчання, викладення матеріалу?	15 / 65,2	7 / 30,4	1 / 4,3	–	–	4,6
зрозумілістю та прозорістю системи оцінювання знань (чи повідомляють	18 / 78,3	5 / 21,7	–	–	–	4,8

Запитання: «Наскільки Ви задоволені...»	Відповіді респондентів (оцінки / % від загальної кількості)					
	5	4	3	2	1	середній бал
викладачі про критерії оцінювання на початку семестру, чи дотримуються критеріїв тощо)?						
комунікацією з викладачами (можливістю отримати консультацію, у тому числі онлайн)?	16 / 69,6	7 / 30,4	–	–	–	4,7
психологічним мікрокліматом в аудиторіях, доброзичливістю викладачів, відсутністю проявів нетолерантності, булінгу?	14 / 60,9	9 / 39,1	–	–	–	4,6
наявним графіком освітнього процесу (календарними термінами семестрів, практик, канікул тощо)?	17 / 73,9	5 / 21,7	1 / 4,3	–	–	4,7
в цілому задоволені навчанням за освітньою програмою?	14 / 60,9	9 / 39,1	–	–	–	4,6

**за п'ятибальною шкалою, де 1 бал означає абсолютну незадоволеність, а 5 балів – повну задоволеність.*

Як свідчать дані таблиці 1, найвище респонденти оцінили зрозумілість та прозорість системи оцінювання знань (у середньому 4,8 бала). Трохи нижчу оцінку (у середньому 4,7 бала) здобувачі виставили за забезпеченість навчально-методичними матеріалами, комунікацію з викладачами та графік освітнього процесу. Решта аспектів освітнього процесу, а також загальний рівень задоволеності навчанням за ОПП учасники анкетування оцінили у середньому на 4,6 бала, що загалом свідчить про належний рівень організації та ресурсного забезпечення освітнього процесу.

Динаміка показників за окремими аспектами навчання за ОПП порівняно з попередніми семестрами наведена у табл. 2. Оскільки питання щодо оцінювання матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу та графіка освітнього процесу були запроваджені до анкети у 2 семестрі 2024–2025 н. р., за 1-й семестр 2024–2025 н. р. оцінки відсутні.

Таблиця 2

**Динаміка рівнів середніх балів оцінки респондентами
задоволеності за окремими аспектами навчання за ОПП**

Семестри	Аспекти навчання за ОПП							
	навчально-методичні матеріали	матеріально-технічне забезпечення	методи навчання	система оцінювання	комунікація з викладачами	психологічний клімат	графік освітнього процесу	загальна оцінка
1 семестр 2022–2023 н. р.	3,7	–	3,7	3,9	3,9	3,9	–	3,7
2 семестр 2022–2023 н. р.	4,1	–	4,0	3,9	3,9	3,7	–	4,0
1 семестр 2023–2024 н. р.	3,8	–	4,0	4,0	3,9	3,9	–	3,8
2 семестр 2023–2024 н. р.	4,3	–	4,0	4,5	4,3	4,1	–	4,1
1 семестр 2024–2025 н. р.	4,5	–	4,4	4,5	4,5	4,4	–	4,2
2 семестр 2024–2025 н. р.	4,6	4,4	4,6	4,8	4,8	4,7	4,6	4,5
1 семестр 2025–2026 н. р.	4,5	4,5	4,7	4,7	4,7	4,5	4,5	4,7
2 семестр 2025–2026 н. р.	4,7	4,6	4,6	4,8	4,7	4,6	4,7	4,6

Порівняно з I семестром 2022–2023 н. р. спостерігається покращення оцінок за всіма досліджуваними аспектами освітнього процесу. Найбільше зростання відбулося за показниками навчально-методичного забезпечення, форм і методів навчання та загальної задоволеності навчанням. Це свідчить про позитивну динаміку сприйняття здобувачами якості реалізації освітньої програми. Водночас порівняно з попереднім семестром оцінка форм і методів навчання незначно знизилася (на 0,1 бала), також відбулося незначне зниження (-0,1 бала) загальної оцінки навчання. Це може свідчити про те, що загальна оцінка навчання формується не лише під впливом окремих досліджуваних аспектів, а й під впливом ширших очікувань здобувачів щодо змісту, організації та практичної спрямованості освітнього процесу.

Як і минулого семестру, 95,7 % респондентів (22 особи) зазначили наявність можливості індивідуального вибору компонентів ОПІ «Туризм», тоді як один студент 4 курсу дав відповідь «ні» (рис. 4). Можна припустити, що така відповідь пов'язана з тим, що в останньому семестрі навчання процедура вибору вибіркових дисциплін не передбачена.

23 відповіді

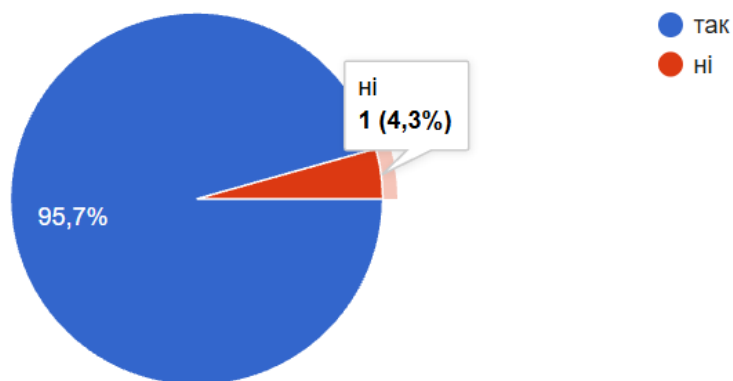

Рис. 4. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії

На запитання «Чи достатньо часу відведено на виконання завдань самостійної роботи?» переважна більшість опитаних – 21 респондент (91,3 %) – дала відповідь «достатньо» і 2 респонденти (8,7 %) – «ні» (рис. 5).

23 відповіді

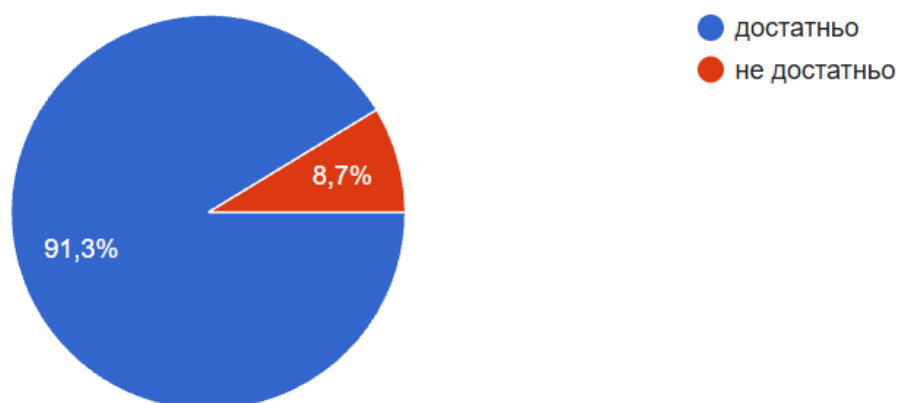

Рис. 5. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо достатності часу, відведеного на самостійну роботу, на виконання завдань

Відповіді на питання дещо погіршилися порівняно з минулим семестром, коли достатність часу на виконання самостійних завдань зазначали 95,7 % опитаних, але є кращими за показник позаминулого семестру – 86,7 % опитаних. Отже, отримані відповіді загалом підтверджують належний рівень організації самостійної роботи та відповідність обсягів завдань часовим ресурсам студентів.

Усі здобувачі (100 % опитаних) підтвердили, що розуміють сутність терміна «академічна доброчесність», обізнані з видами її порушень та відповідальністю за недотримання її принципів. Минулого року 95,7 % респондентів відмітили, що чітко розуміють принципи академічної доброчесності, знають види її порушень та усвідомлюють відповідальність, яку несуть учасники освітнього процесу, і лише один здобувач був знайомий із поняттям, але не був упевнений у повному розумінні всіх аспектів недоброчесної поведінки. Для підтримання досягнутого рівня доцільно продовжувати інформаційно-роз'яснювальну роботу серед здобувачів та інтеграцію принципів академічної доброчесності в освітній процес.

Запитання «Яке Ваше ставлення до викладання дисциплін професійної підготовки англійською мовою?» поставлене в анкеті вперше, відповідно відсутня база порівняння. Отримані відповіді демонструють, що 91,3 % респондентів безумовно або за певних умов готові до навчання англійською мовою (рис. 6).

15. Яке Ваше ставлення до викладання дисциплін професійної підготовки англійською мовою:

23 відповіді

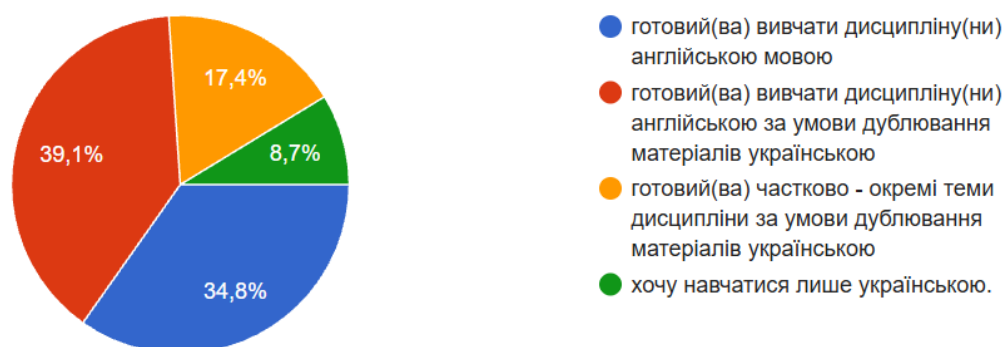

Рис. 6. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо викладання дисциплін професійної підготовки англійською мовою

Зокрема, 8 опитаних (34,8 % від загальної кількості) висловили повну готовність навчатися англійською, 9 респондентів (39,1 %) – за умови дублювання навчальних матеріалів українською, ще 4 (17,4 %) погоджуються на часткове викладання окремих тем англійською за тієї ж умови. Лише двоє респондентів (8,7 %) бажають навчатися виключно українською мовою.

Отримані результати свідчать про загальну готовність здобувачів до поступового розширення практики використання англійської мови у професійній підготовці, насамперед у форматі часткового викладання окремих тем або дисциплін за умови забезпечення навчально-методичного супроводу українською мовою. Такий підхід відповідає сучасним тенденціям інтернаціоналізації вищої освіти та розвитку міжнародної академічної мобільності.

На запитання відкритого типу «Ваші побажання щодо підвищення якості навчального процесу за ОПП, вдосконалення графіка освітнього процесу» отримано 6 відповідей: три з них містили позитивну оцінку («Все чудово», «Все добре, побажань немає», «Все добре»), два побажання щодо посилення практичної складової («Більше практики», «Більше практичних навичок») і пропозицію «Ввести навчальну дисципліну про діяльність турагенцій». Це може свідчити про загальну задоволеність організацією навчання за одночасного запиту на розширення практикоорієнтованої складової освітнього процесу.

Загальні висновки за результатами анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості ОПП «Туризм» у II семестрі 2025–2026 н. р.:

1. Результати анкетування свідчать про високий рівень обізнаності здобувачів зі змістом освітньо-професійної програми, її структурою, цілями та запланованими результатами навчання.

2. Загальний рівень задоволеності освітнім процесом (середня оцінка – 4,6 бала) є стабільно високим, що підтверджує ефективність організації навчання, використання сучасних методів викладання та належний рівень комунікації між учасниками освітнього процесу.

3. Основні складові освітнього процесу отримали високі оцінки (4,6–4,8 бала). Порівняно з попереднім семестром спостерігається покращення оцінок за більшістю показників, зокрема щодо навчально-методичного забезпечення, форм і методів навчання, психологічного клімату, графіка освітнього процесу, що свідчить про результативність заходів із удосконалення освітнього процесу.

4. Здобувачі підтверджують можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії та участі у виборі освітніх компонентів, що відповідає принципам студентоцентрованого навчання.

5. Респонденти вважають достатнім час, відведений на самостійну роботу, що свідчить про збалансованість навчального навантаження та відсутність системного перевантаження здобувачів.

6. Високий рівень обізнаності здобувачів із принципами академічної доброчесності підтверджує результативність інформаційно-просвітницьких заходів та інтеграцію відповідних практик у освітній процес.

7. Результати опитування засвідчили позитивне ставлення здобувачів до розширення використання англійської мови у професійній підготовці: 91,3 % респондентів загалом підтримують повне або часткове використання англійської мови, однак більшість таких відповідей передбачає наявність навчальних матеріалів українською мовою або частковий формат англійськомовного викладання. Це створює передумови для поетапного розвитку інтернаціоналізації освітньої програми.

8. Серед отриманих відповідей конкретні пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу стосувалися розширення практикоорієнтованої складової, зокрема збільшення кількості практичних занять і практичних навичок, а також посилення змістового блоку, пов'язаного з організацією діяльності туристичних агенцій.

Рекомендації за результатами анкетування:

1. Підтримувати досягнутий високий рівень організації освітнього процесу, ефективні практики навчально-методичного забезпечення, зокрема щосеместрове оновлення навчально-методичних матеріалів у Moodle.

2. Розглянути можливість посилення змістового блоку, пов'язаного з організацією роботи туристичних агенцій, зокрема шляхом оновлення наявних освітніх компонентів або запровадження окремого вибіркового компонента.

3. Продовжити системну роботу щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій і механізмів персоналізації навчання, популяризації принципів академічної доброчесності та формування позитивного психологічного клімату в освітньому середовищі.

4. Зберегти чинний підхід до планування графіка освітнього процесу та організації самостійної роботи, здійснюючи його періодичний моніторинг з урахуванням зворотного зв'язку здобувачів.

5. Активізувати співпрацю з роботодавцями та професійною спільнотою шляхом залучення фахівців туристичного бізнесу до проведення гостьових лекцій, майстер-класів, розбору практичних кейсів, проектних завдань та інших практикоорієнтованих заходів. Доцільно продовжити практику планування та проведення таких заходів за участю роботодавців протягом навчального року.

6. Розглянути можливість поступового розширення використання англійської мови в освітньому процесі, насамперед під час викладання окремих тем професійно орієнтованих дисциплін. Доцільно визначити перелік дисциплін і тем, де часткове використання англійської мови є педагогічно обґрунтованим, із забезпеченням доступності навчально-методичних матеріалів українською мовою. Для визначених освітніх компонентів розробити двомовні (українсько-англійські) глосарії термінів та методичні матеріали для забезпечення комфортного адаптаційного періоду здобувачів.

Загалом результати анкетування дають підстави констатувати високий рівень задоволеності здобувачів якістю реалізації освітньо-професійної програми «Туризм». Позитивні оцінки щодо ключових аспектів навчання, відсутність критичних зауважень та наявність конструктивних пропозицій щодо посилення практикоорієнтованої складової свідчать про ефективність функціонування механізмів зворотного зв'язку.

Результати анкетування узагальнили:

Тютюнник Ю. М., к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму, гарант ОПП «Туризм» першого (бакалаврського) рівня;

Єгорова О. В., к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму, голова Ради з якості вищої освіти спеціальності «Туризм та рекреація».